

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

โครงการหมู่บ้านเกษตรกรรมกำแพงเพชร หรือที่เรียกว่า โครงการฟาร์มกำแพงเพชร ตั้งอยู่ ณ บ้านโคกเหนือ ตำบลคดหี อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือของหน่วยงานหลาย ๆ ฝ่าย คือ ส่วนราชการของจังหวัดกำแพงเพชร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ผู้ให้เงินกู้แก่เกษตรกรเพื่อใช้เป็นเงินลงทุนทั้งด้านสินทรัพย์ถาวร และใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการเลี้ยงสุกร และหน่วยงานที่เป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ คือบริษัทกรุงเทพ อาหารสัตว์ จำกัด ด้วยความร่วมมือของทั้ง ๓ ฝ่าย เพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแก่เกษตรกรที่เข้ามาเป็นสมาชิกของโครงการ โดยเกษตรกรต้องไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร ไม่มีหนี้สินส่วนตัว และมีความตั้งใจในการร่วมโครงการ

โครงการฟาร์มกำแพงเพชรนี้เป็นโครงการตัวอย่าง เพื่อพัฒนาพื้นที่ซึ่งบางส่วนเป็นป่าละเมาะและพื้นที่ราบ เพื่อให้เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ ด้วยการส่งเสริมและอบรมให้สมาชิกของโครงการมีความรู้ในด้านการเลี้ยงสุกรที่ทันสมัยและถูกสุขลักษณะตามวิทยาการแผนใหม่ และใช้ประโยชน์จากมูลสุกรพันธุ์และสุกรขุน เพื่อเป็นปุ๋ยคอกของแปลงเพาะปลูกพืชไร่ ซึ่งจะทำให้ดินที่ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ ปรับสภาพเป็นดินที่อุดมสมบูรณ์ขึ้น

ทางโครงการได้เริ่มคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมเป็นสมาชิกของโครงการในระหว่างปี ๒๕๒๑ ในขณะที่เดียวกันได้เริ่มก่อสร้างโรงเรือนสุกรพันธุ์ และโรงเรือนสุกรขุนได้ก่อสร้างเป็นอันดับต่อมาในปี ๒๕๒๒ ภายหลังจากการคัดเลือกเกษตรกร ได้มีการอบรมวิธีการเลี้ยงสุกรเป็นระยะเวลา ๒ สัปดาห์ ที่ฟาร์มสีคว ซึ่ง เป็นฟาร์มเลี้ยงสุกรที่ได้มาตรฐานฟาร์มหนึ่งของบริษัทกรุงเทพ อาหารสัตว์

และเป็นฟาร์มที่จัดสรรสุกรพ่อแม่พันธุ์ส่งไปยังโครงการฟาร์มกำแพงเพชร ดังนั้นการศึกษาค้นทุนการผลิตของสุกรจึงได้ยึดถือหลักของฟาร์มสี่ตัว

จากการที่ได้ส่งเสริมให้มีการเพาะปลูกพืชไร่และเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นการพัฒนาด้านอาชีพและรายได้ของผู้เป็นสมาชิกของโครงการ และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านการเลี้ยงสุกร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะทำสัญญาเงินจากธนาคารพาณิชย์ โดยกู้เงินลงทุนด้านทรัพย์สินถาวรในวงเงิน ๓๐๕,๐๐๐ บาทต่อราย และเงินเบิกเกินบัญชีสำหรับเป็นเงินทุนหมุนเวียนในวงเงิน ๓๔๕,๐๐๐ บาทต่อราย อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๒ ต่อปี ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ ๕ ปี โดยมีบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด เป็นผู้ค้ำประกันและจัดสรรการใช้เงินกู้เพื่อบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายของโครงการ สำหรับแปลงเพาะปลูกพืชไร่นั้น ในระหว่างปี ๒๕๒๒ ทางบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด ได้ร่วมลงทุนด้านการปลูกส่วนหนึ่ง แต่ในปี ๒๕๒๓ ได้แยกส่วนของโครงการด้านการเลี้ยงสุกรต่างหาก โดยถือว่าโครงการฟาร์มกำแพงเพชรมีเงินลงทุนจากเกษตรกร ๖๔ ราย ๆ ละ ๗๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนทางด้านพืชไร่เป็นส่วนการลงทุนของบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด

จากการที่ทางโครงการมีการเลี้ยงสุกรและเพาะปลูกพืชไร่ ซึ่งเป็นโครงการที่ใหญ่แห่งหนึ่ง การบริหารงานโครงการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้โครงการมีผลผลิตเป็นรายได้เพื่อจ่ายชำระเงินกู้ การจัดการบริหารโครงการในด้านสุกรมีปัญหาบ้าง ในส่วนที่ว่า การเลือกที่ตั้งโครงการควรจะไม่ไกลเกินไป ซึ่งพ่อค้าผู้รับซื้อสุกรจะสามารถรับซื้อได้สะดวกและไม่เสียค่าขนส่งสูงเกินไป ด้วยเหตุที่จังหวัดกำแพงเพชรไม่ได้เป็นตลาดที่รับซื้อสุกรที่สำคัญ เพราะพ่อค้าที่รับซื้อสุกรอยู่ในจังหวัดอื่นเป็นส่วนใหญ่ และประกอบกับถนนหนทางที่ขนส่งยังไม่ดีพอ ทำให้สุกรบอบช้ำได้ ดังนั้น ผู้ที่สนใจการลงทุนโครงการในลักษณะนี้จะต้องศึกษาถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น ทั้งในด้านแหล่งของอาหารสัตว์ ตลาดของผู้รับซื้อสุกร จากการศึกษาถึงโครงการฟาร์มกำแพงเพชร ทำให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้ที่สนใจต้องการจะลงทุนในกิจการประเภทเดียวกัน

ปัญหาทางด้านการเพาะปลูกพืชไร่ก็เช่นเดียวกัน ต้องพิจารณาถึงลักษณะและสภาพพื้นที่ว่าเหมาะสมกับพืชที่จะเพาะปลูกหรือไม่ มีปัญหาทางด้านธรรมชาติ เช่นน้ำท่วม ที่จะเป็นอุปสรรค

ในการเพาะปลูกเพียงใด ปัญหาของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร นอกจากปัญหาด้านน้ำท่วมซึ่งยังแก้ไขไม่ได้ เนื่องจากเป็นสาเหตุจากธรรมชาติแล้ว สภาพดินของโครงการมีความอุดมสมบูรณ์น้อย ต้องใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ช่วยในระยะ ๒-๓ ปี เพื่อปรับสภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เพียงพอ การศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้ รวมทั้งการวิเคราะห์ถึงผลตอบแทนจากการลงทุน สามารถใช้เป็นแนวทางให้ยูนิสใจพิจารณาลงทุนโครงการประเภทเดียวกัน และเป็นประโยชน์ต่อธนาคารพาณิชย์ และรัฐบาล เพื่อพิจารณาวางนโยบายสนับสนุนธุรกิจทำนองเดียวกันนี้ ซึ่งจะมีผลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในประเทศให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึง

ก. ลักษณะและความเป็นมาของโครงการ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของ ส่วนราชการ จังหวัดกำแพงเพชร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้เงินกู้แก่เกษตรกร เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของโครงการ และบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด ผู้บริหารงานโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ข. ต้นทุนการผลิต และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการหมู่บ้านเกษตรกรรรมกำแพงเพชร ตลอดระยะเวลาปี ๒๕๒๒ และทราบถึงผลตอบแทนของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ โดยได้แสดงผลตอบแทนของเกษตรกรสิ้นสุดเพียงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๓

ค. สภาพและปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ง. สภาพและฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะเรื่อง

ก. โครงการหมู่บ้านเกษตรกรรรมกำแพงเพชร โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมเป็นสมาชิกของโครงการจำนวน ๖๔ ครอบครัว มีการเพาะปลูกพืชไร่จำพวกข้าวโพด ถั่วเหลือง และข้าวฟ่าง และมีการเลี้ยงสุกรพันธุ์ สุกรขุน

ข. ผลตอบแทนจากการลงทุนในโครงการ ทั้งทางด้านพืชไร่และสุกร ซึ่งจะทำให้ทราบผลของการดำเนินงาน และศึกษาถึงผลตอบแทนที่เป็นรายได้ของเกษตรกร

วิธีดำเนินการวิจัย

ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิจัย ได้จากหนังสือ เอกสารเผยแพร่โครงการ ทั้งที่จัดทำขึ้นโดยบริษัทผู้บริหารโครงการ และโดยธนาคารกรุงเทพ จำกัด นอกจากนี้ ได้ข้อมูลจากการสอบถามสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่บริหารโครงการและเกษตรกรผู้เป็นสมาชิกของโครงการ การรวบรวมข้อมูลมีดังนี้คือ

ก. จากเอกสารเผยแพร่โครงการ บทความในนิตยสารต่าง ๆ รวมทั้งรายงานการเงินของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร แผนการเพาะปลูกจากฝ่ายพืชไร่ เอกสารการเพาะปลูกพืชไร่ และเอกสารการเลี้ยงสุกร

ข. จากการรวบรวมตัวเลขเพิ่มเติมจากฝ่ายบัญชีและสถิติของโครงการ และศึกษาถึงการรายงานด้านสถิติจากโครงการ ส่งมายังสำนักงานกลางที่กรุงเทพมหานคร

ค. ประมวลข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่บริหารโครงการ จากความคิดเห็นนี้ ทำให้ทราบขั้นตอนงาน ปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

ง. ออกแบบสอบถาม สัมภาษณ์สมาชิกที่ร่วมโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ก. เพื่อเป็นโครงการตัวอย่าง และเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจการลงทุนโครงการอย่างเดียวกันนี้ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ หากมีการขยายโครงการลักษณะใดหลาย ๆ โครงการ จะเป็นการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแก่เกษตรกรในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีผลให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าด้วย

ข. เพื่อให้สื่อมวลชนทราบลักษณะโครงการที่แท้จริง ทราบข้อเท็จจริงถึงผลประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากโครงการ แม้ในระยะแรกจะเห็นว่าเกษตรกรยังได้รับประโยชน์ไม่มากพอ แต่ถ้าหากว่าพิจารณาถึงตลอดอายุของโครงการ ๑๐ ปีแล้ว จะเห็นว่าเกษตรกรจะได้รับผลประโยชน์

ทั้งที่เป็นตัวเงิน และที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเลขได้ คือวิชาความรู้ต่าง ๆ ทั้งในด้านการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ที่ทางโครงการถ่ายทอดให้

ค. เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรที่ต้องการลงทุนด้านการเกษตร

ง. เพื่อให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการร่วมมือของธุรกิจ ในการช่วยพัฒนาบ้าน เกษตรกรรมของประเทศ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป